

مالیات بر خودروهای لوکس؛ گامی به سوی عدالت اقتصادی

مالیات بر خودروهای لوکس یکی از مهمترین سیاست‌هایی است که در سال‌های اخیر از سوی دولت و قانون‌گذار با هدف تقویت عدالت اجتماعی، افزایش درآمدهای پایدار دولت و مقابله با انباشت ثروت غیرمولد به اجرا درآمد.

فلسفه اصلی این مالیات، جلب مشارکت بیشتر اقشار دارای توان مالی بالاتر در تأمین مخارج عمومی و کاهش فاصله طبقاتی است؛ اقدامی که با الگوبرداری از تجربه کشورهای توسعه‌یافته صورت گرفت تا هم به مهار سوداگری در بازار خودروهای لوکس کمک کند و هم منابع درآمدی جدیدی برای دولت فراهم آورد.

براساس مصوبات بودجه‌ای سالانه و دستورالعمل اجرایی سازمان امور مالیاتی کشور، هر شخص حقیقی یا حقوقی که مالک یک یا چند خودروی سواری باشد و مجموع ارزش آنها در ابتدای هر سال بر مبنای قیمت روز از سقفی مشخص (برای سال ۱۴۰۴ این سقف پنج میلیارد تومان تعیین شد) عبور کند، مشمول پرداخت مالیات سالیانه خواهد بود. به‌طوری‌که براساس بند ت تبصره یک قانون بودجه سال جاری، انواع خودروی سواری و وانت دو اتاق (کابین) دارای شماره انتظامی شخصی که

قیمت روز آنها بیش از ۵۰ میلیارد ریال (پنج میلیارد تومان) است، نسبت به مازاد بر این مبلغ مشمول مالیات سالانه به نرخ یک درصد (۱٪) خواهند شد. این رقم در ابتدای تصویب با توجه به شرایط تورمی و تحولات بازار خودرو تعیین شد تا مقررات تنها شامل خودروهای واقعا لوکس و گران‌قیمت گردد و خودروهای پرمصرف و پرتیراژ از پرداخت این مالیات معاف باشند.

سازمان امور مالیاتی برای اجرای دقیق این سیاست، سامانه‌های اطلاعاتی متعددی را به هم متصل کرد؛ از جمله بهره‌برداری از بانک اطلاعاتی پلیس راهور، سامانه‌های ثبت اسناد و بانک‌های اطلاعاتی معاملات خودرو.

اجرای این قانون از همان ابتدا بازتاب‌های گسترده‌ای در سطح جامعه و رسانه‌ها داشت. بسیاری از فعالان اقتصادی و کارشناسان مالیاتی این اقدام را گامی مؤثر در جهت تحقق عدالت اقتصادی و اجتماعی دانستند؛ زیرا مالکیت خودروهای چندمیلیاردی در بسیاری از اوقات نماد نوعی رفاه غیرمولد و حتی خرید و فروش‌های سوداگرانه در بازار خودرو بوده است. افزون بر آن، تجربه اجرایی این سیاست نشان داد

که برخی مالکان سعی داشتند با راهکارهایی چون انتقال صوری خودروها، سند زدن به نام اعضای کم‌درآمد خانواده یا ثبت نکردن برخی اطلاعات، از شمول مالیات خارج شوند، اما با اتصال اطلاعاتی میان سازمان امور مالیاتی، پلیس راهور و ثبت اسناد، این ترفندها تا حد زیادی کنترل شد و حلقه محاصره بر متخلفان تنگ‌تر گردید.

نکته قابل توجه اینکه اخذ مالیات سالیانه از دارندگان خودروهای گران، تنها یک سیاست درآمدزایی نیست؛ بلکه ابزار مهمی برای پیشبرد اهداف عدالت اجتماعی و کاهش نمادین فاصله طبقاتی میان طبقات جامعه است. بسیاری از کارشناسان اقتصادی بر این باورند که اعمال این نوع مالیات‌ها می‌تواند نقش تنظیم‌گری و هشداردهنده نیز داشته باشد؛ به نحوی که خودنمایی با دارایی‌های لوکس و انگیزه سوداگری کاهش یابد و سرمایه‌ها به سمت فعالیت‌های تولیدی و مولد سوق پیدا کند. البته این سیاست خالی از چالش و نقد نبوده است.

برخی منتقدان معتقدند تعیین کف ارزش خودرو برای مشمولیت مالیاتی بدون در نظر گرفتن رشد تورم سالیانه می‌تواند موجب کاهش اثرگذاری این سیاست شود و با تغییر مداوم قیمت‌ها در بازار، امکان فرار

همچنین اقتصاددانان بوده است تا مالیات سالیانه خودروهای لوکس، به ابزاری مؤثر برای تحقق عدالت اجتماعی تبدیل شود و با بهبود سیستم‌های هوشمند شناسایی و وصول، هم درآمدی قانونی و پایدار برای دولت تأمین کند و هم میزان نارضایتی و تخلف را در جامعه به حداقل برساند.

با وجود همه چالش‌ها و انتقادات، شواهد نشان می‌دهد که اخذ مالیات از خودروهای لوکس در سال‌های اخیر توانسته گام مهمی در راه مقابله با فرار مالیاتی و ایجاد شفافیت اقتصادی بردارد و اگر این مسیر با جدیت و هوشمندی ادامه پیدا کند، می‌تواند نتایج مثبت قابل توجهی در اقتصاد کلان و توزیع ثروت برجای بگذارد.

مالیاتی دوباره فراهم گردد. همچنین مشکلات فنی و اجرایی مانند اختلال مقطعی در سامانه‌های ثبت اطلاعات، ابهامات برای برخی گروه‌های مشمول یا حتی حساسیت‌ها درباره نحوه تعیین قیمت کارشناسی موارد، از جمله نقطه‌ضعف‌های اجرایی این طرح هستند.

در این میان مسؤولان سازمان امور مالیاتی به دفعات اعلام کرده‌اند که این سیاست قابل اصلاح و به‌روزرسانی است و با دریافت بازخورد از مردم و کارشناسان، تلاش خواهند کرد هر سال هم سازوکار اجرایی و هم نحوه اطلاع‌رسانی و آموزش را ارتقا دهند.

این اصلاحات مطالبه بسیاری از فعالان بازار خودرو و

جلوگیری از تورم کاذب با اخذ مالیات بر عایدی سرمایه

عضو هیأت رئیسه مجلس گفت: مالیات بر عایدی سرمایه به‌دنبال جلوگیری از ایجاد تورم کاذب در اقتصاد کشور و جذابیت بازارهای مولد است. عباس پای‌زاده، عضو هیأت رئیسه مجلس شورای اسلامی با اشاره به بررسی اخیر نمایندگان مجلس و اصلاح ایرادهای شورای نگهبان درباره طرح مالیات بر سوداگری و سفته‌بازی، اظهار کرد: مصوبه مربوط به مالیات بر عایدی سرمایه به‌دنبال جلوگیری از ایجاد تورم کاذب در اقتصاد کشور است.

وی ادامه داد: این طرح به دنبال آن است تا از ایجاد سونامی نقدینگی در بازارهای غیرمولد همچون بازار طلا، ارز، مسکن و خودرو جلوگیری کند تا نوسانات احتمالی نیز به حداقل ممکن برسد.

پای‌زاده تأکید کرد: همچنین مالیات بر عایدی سرمایه به دنبال آن است تا با ایجاد جذابیت در بازارهای مولد، زمینه را برای هدایت نقدینگی به سمت تولید و سرمایه‌گذاری در این بخش و رونق در تولید کشور فراهم کند.

عضو هیأت رئیسه مجلس گفت: ما ناترازی و عدم تعادلی در اقتصاد کشور از جمله در حوزه مسکن و بازار طلا و ارز داریم که باید برطرف شود و اخذ مالیات از سوداگری یکی از مهمترین اقدام‌ها خواهد بود.

وی در پایان گفت: این مصوبه در حال حاضر مراحل جمع‌بندی نهایی خود را در کمیسیون اقتصادی طی می‌کند و به‌زودی برای بررسی به صحن مجلس ارائه خواهد شد.

سازمان امور مالیاتی کشور از تمدید مهلت ارسال اظهارنامه مالیاتی صاحبان مشاغل و پرداخت مالیات متعلق موضوع تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم برای عملکرد سال ۱۴۰۳ تا پایان مردادماه سال ۱۴۰۴ خبر داد.

به گزارش روابط عمومی سازمان امور مالیاتی ایران، سازمان امور مالیاتی کشور اعلام کرد: با عنایت به مجوز قانونی مهلت اظهارنامه مالیاتی صاحبان مشاغل و پرداخت مالیات متعلق موضوع تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم برای عملکرد سال ۱۴۰۳ تا پایان مردادماه سال ۱۴۰۴ تمدید می‌شود.

گفتنی است مودیان مالیاتی می‌توانند تا پایان مردادماه سال جاری با مراجعه به درگاه ملی خدمات الکترونیک سازمان امور مالیاتی نسبت به تسلیم اظهارنامه خود و یا تکمیل و ارسال فرم تبصره ماده ۱۰۰ اقدام نمایند.

عضو کمیسیون امور داخلی کشور در مجلس تأکید کرد:

مقابله با فرار مالیاتی با تقویت حسابرسی سیستمی

عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شورای مجلس شورای اسلامی گفت: با تکیه بر تحقق داده محوری و تقویت حسابرسی سیستمی، شاهد رشد سودآوری تولید و افزایش جذابیت این بخش از اقتصاد به دلیل قاعده‌مندی در اخذ مالیات و افزایش مقابله با فرار مالیاتی خواهیم بود.

محمد بیات نماینده مردم شهرستان خمین در مجلس شورای اسلامی در ارتباط با اثرگذاری سیستمی و هوشمندسازی نظام مالیاتی بر پیش‌بینی‌پذیری فضای اقتصادی کشور تصریح کرد: این موضوع یک اصل اولیه اقتصادی است، این که بدانیم دولت چقدر در سال درآمد مالیاتی دارد، یک گام مهم در راستای بودجه‌ریزی دقیق است چرا که می‌بایست براساس منابع موجود

در مسائل مختلف هزینه کنیم.

وی ادامه داد: در روندهای قدیمی و سنتی مالیات‌ستانی امکان برآورد دقیقی در مورد درآمدهای مالیاتی دولت وجود نداشت. به همین دلیل برنامه‌ریزی‌ها هم از پشتوانه قوی تأمین مالی برخوردار نبودند. اما وقتی مالیات‌ستانی به‌صورت سیستمی و هوشمند انجام می‌شود، امکان برآورد درآمدهای مالیاتی دولت به وجود می‌آید که این امر به معنای افزایش امکان برنامه‌ریزی در بخش‌های مختلف اقتصادی کشور است.

عضو کمیسیون امور داخلی کشور و شورای مجلس خاطرنشان کرد: پیش‌بینی‌پذیری فضای اقتصادی کشور به نفع مودیان قانون‌مدار است.

در شرایطی که امور مالیاتی شفاف می‌شود و کارها به کمک سامانه و سیستم صورت می‌گیرد، مودیان در فضایی قابل پیش‌بینی می‌توانند به فعالیت بپردازند و برنامه‌ریزی مالی برای خودشان داشته باشند.

بیات ادامه داد: سیستمی و هوشمندسازی نظام مالیاتی کشور خطای برنامه‌ریزی‌ها را به حداقل می‌رساند و این به معنای عرضه خدمات با کیفیت‌تر به شهروندان است. به‌طور کلی، هر چقدر در روندهای حاکمیتی از سامانه‌ها و سیستم‌ها بیشتر بهره ببریم، به نفع کشور است و منافع عموم مردم بیشتر تأمین می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: سیستمی شدن امور مالیاتی کشور به معنای افزایش عدالت

اجتماعی است. در این روند، بر مالیات‌ستانی از فراربان مالیاتی و دانه‌درشت‌ها متمرکز شده و از اعمال فشار مضاعف بر مودیان قانون‌مدار جلوگیری می‌شود.

نماینده مردم شهرستان خمین در مجلس ادامه داد: با تکیه بر تحقق داده‌محوری و تقویت حسابرسی سیستمی، شاهد رشد سودآوری تولید و افزایش جذابیت این بخش از اقتصاد به دلیل قاعده‌مندی در اخذ مالیات و افزایش مقابله با فرار مالیاتی خواهیم بود که به این ترتیب، رشد سرمایه‌گذاری به نفع تولید با تقویت حسابرسی سیستمی رخ خواهد داد.

بیات خاطرنشان کرد: سامانه‌ها و سیستم‌ها به کمک دولت‌ها آمده‌اند تا شفافیت بیشتری

کارشناس اقتصادی مطرح کرد:

افزایش تولید به مدد داده‌محوری و هوشمندسازی اخذ مالیات

خواهد شد. به‌طور مثال از وقتی کارت بنزین به مصرف‌کنندگان مبتنی بر سامانه کارت سوخت عرضه شده است، تمامی اطلاعات آن‌ها به لحاظ مصرف بنزین قابل دسترسی است و این به معنی بالا رفتن سطح شفافیت امور است که امکان سیاست‌گذاری صحیح را به وزارت نفت داده است. وی خاطرنشان کرد: سیستمی شدن امور مالیاتی و حسابرسی سیستمی و هوشمند مبتنی بر تقویت داده‌محوری نیز همین کارکرد را دارد و به از بین بردن فضای غبارآلود کمک می‌کند.

این کارشناس اقتصادی ادامه داد: سازمان امور مالیاتی باید با استفاده از روندهای سیستمی و هوشمندسازی به دنبال کشف مودیان جدید و مقابله با فراربان مالیاتی باشد. حتی امکان باید حمایت از مودیان شناسنامه‌دار در اولویت باشد و از اعمال فشار بر آن‌ها جلوگیری نماید. دارایی در پایان خاطرنشان کرد: رشد حسابرسی سیستمی و تمرکز بر داده‌محوری در اخذ مالیات علاوه بر عدالت‌ها کردن اخذ مالیات، منجر به پیش‌بینی‌پذیری پرداخت مالیات و بهبود محیط کسب‌وکار خواهد شد که جذابیت تولید را افزایش خواهد داد و در نتیجه آن نیز شاهد تقویت سرمایه‌گذاری به نفع تولید خواهیم بود.

مالیات از مسیر تقویت حسابرسی سیستمی و جایگزینی داده‌محوری به جای ممیزی‌محوری، گامی بسیار مهم و کلیدی در زمینه رشد تولید است و بستری برای مقابله با فراربان مالیاتی به وجود می‌آورد. اخذ مالیات از مودیان زیرزمینی و غیررسمی در کنار جلوگیری از فرار مالیاتی بخش موازی تولید با تکیه بر داده‌محوری از چالش‌های مختلف دارای اهمیت است.

این کارشناس اقتصادی افزود: اولین موضوع این است که از این طریق درآمدی پایدار برای دولت ایجاد می‌شود و امکان ارائه خدمات با کیفیت به شهروندان، اداره کشور و پیشبرد پروژه‌های عمرانی و زیرساختی به وجود می‌آید.

وی بیان داشت: کارکرد دیگر مالیات این است که با استفاده از این مکانیسم به ایجاد عدالت اجتماعی در کشور می‌پردازیم. به نحوی که بخشی از درآمد کسانی که امکانی برای ایجاد سود برای خودشان در فضای اقتصادی کشور دارند، به نفع عموم مردم به کار می‌افتد.

دارایی در رابطه با تقویت داده‌محوری که در دستور کار وزارت اقتصاد و سازمان امور مالیاتی قرار گرفته است: اظهارنظر کرد: داده‌محوری در اخذ مالیات منجر به شفافیت و بهبود سیاست‌گذاری مالیاتی

کارشناس اقتصادی گفت: رشد حسابرسی سیستمی و تمرکز بر داده‌محوری در اخذ مالیات علاوه بر عدالت‌ها کردن اخذ مالیات، منجر به پیش‌بینی‌پذیری پرداخت مالیات و بهبود محیط کسب‌وکار خواهد شد که جذابیت تولید را افزایش خواهد داد و در نتیجه آن نیز شاهد تقویت سرمایه‌گذاری به نفع تولید خواهیم بود.

ناصر دارایی، کارشناس مسائل اقتصادی در رابطه با اقدام‌ها مثبت سازمان امور مالیاتی در سال ۱۴۰۳ و ارتقای هوشمندسازی و اصلاحات اساسی در زمینه تحقق عدالت مالیاتی خاطرنشان کرد: اصلاح نظام مالیاتی کشور طی سال‌های اخیر در دستور کار قرار گرفته است. در این راستا در سال جاری تا حد قابل توجهی رسیدگی دسی به اظهارنامه‌های اشخاص حقیقی و حقوقی کاهش پیدا کرده است.

وی افزود: بخش زیادی از مودیان بخش عملکرد بر مالیات‌نیز اظهارنامه‌های خود را به‌صورت سیستمی ثبت کرده‌اند. از نظر بسیاری، این روندهای سیستمی و هوشمندسازی نظام مالیاتی کشور به نفع مودیان قانون‌مدار است. زیرا فضای اقتصادی

و مالیاتی کشور را شفاف می‌کند. دارایی در ادامه گفت: افزایش شفافیت در فضای اقتصادی کشور به واسطه اخذ عادلانه

عضو اتاق بازرگانی سیستان و بلوچستان مطرح کرد:

تحقق عدالت با اجرای حسابرسی سیستمی مالیاتی

عضو اتاق بازرگانی سیستان و بلوچستان حسابرسی سیستمی مالیات را عاملی مؤثر در افزایش شفافیت، کاهش بروکراسی و تحقق عدالت مالیاتی دانست. کاوه جهان‌تبی، عضو اتاق بازرگانی سیستان و بلوچستان گفت: حسابرسی سیستمی مالیات، زمینه‌ساز شفافیت و عدالت بیشتر در فرآیند مالیات‌ستانی است.

وی با ابراز خرسندی از اینکه ۹۵ درصد مودیان مالیاتی مالیات خود را به‌صورت سیستمی پرداخت کرده‌اند، این تحول را گامی مهم در جهت کاهش مشکلات اداری و تسهیل امور مردم دانست. جهان‌تبی در این خصوص گفت: امروز حسابرسی مالیاتی به شکل سیستمی انجام می‌شود و این موضوع مزایای فراوانی برای مردم و دولت به‌همراه دارد. زمانی که مردم دیگر مجبور نباشند برای پرداخت مالیات در صف‌های طولانی ادارات منتظر بمانند و بتوانند این کار را به‌صورت آنلاین و در منزل انجام دهند، هم از نظر زمانی صرفه‌جویی می‌شود و هم از لحاظ روانی، مشکلات ناشی از رفت‌وآمدهای اداری کاهش می‌یابد. در چنین شرایطی، مودیان با آرامش

خاطر بیشتری اقدام به پرداخت مالیات می‌کنند. این عضو اتاق بازرگانی سیستان و بلوچستان با تأکید بر تأثیر حسابرسی سیستمی بر شفافیت مالی افزود: وقتی که مالیات‌ها به‌صورت آنلاین پرداخت می‌شود، دولت نیز دید بهتری نسبت به درآمدهای مالیاتی خواهد داشت و می‌تواند منابع مالی خود را بهتر مدیریت کند. این امر باعث می‌شود که اگر دولت با کسری بودجه مواجه شود، بتواند با برنامه‌ریزی صحیح آن را جبران کند. همچنین، منابع مالیاتی وصول‌شده می‌توانند به تکمیل پروژه‌های نیمه‌تمام کمک کنند و این موضوع، رضایت عمومی را افزایش خواهد داد.

این عضو اتاق بازرگانی سیستان و بلوچستان با اشاره به ارتباط حسابرسی سیستمی با عدالت مالیاتی، اظهار داشت: کاهش بروکراسی اداری و حذف فرآیندهای دستی، موجب افزایش عدالت مالیاتی می‌شود. در سیستم‌های سنتی، برخی افراد از طریق روابط و نفوذ، میزان مالیات خود را کمتر اعلام می‌کردند، اما با اجرای سیستم‌های هوشمند، این امکان به حداقل می‌رسد. وقتی مالیات‌ها به‌صورت سیستمی و شفاف محاسبه شوند، دیگر کسی نمی‌تواند

به‌صورت سلیقه‌ای مالیات خود را کاهش دهد و این موضوع به برقراری عدالت در میان صنوف و اقشار مختلف جامعه کمک می‌کند. وی در ادامه تصریح کرد: هرچه میزان دخالت انسانی در فرآیند مالیات‌ستانی کمتر باشد، عدالت بیشتری در نحوه دریافت مالیات برقرار خواهد شد. اگر این روند به شکلی تنظیم شود که مجامع صنفی و اتحادیه‌ها در تعیین مالیات نقش داشته باشند، می‌توان اطمینان حاصل کرد که نرخ‌های مالیاتی به‌صورت عادلانه و متناسب با شرایط هر صنف تعیین می‌شود. جهان‌تبی در پایان ضمن تأکید بر اهمیت تداوم این روند، خواستار بهبود هرچه بیشتر سامانه‌های مالیاتی شد و اظهار داشت: باید در نظر داشته باشیم که حسابرسی سیستمی مالیاتی، نه‌تنها یک ابزار برای تسهیل فرآیند مالیات‌ستانی است، بلکه به افزایش اعتماد عمومی نسبت به دولت نیز کمک می‌کند. اگر مردم احساس کنند که مالیات پرداختی آنها به درستی و در جهت توسعه کشور هزینه می‌شود، انگیزه بیشتری برای پرداخت مالیات خواهند داشت و این امر، به نفع کل نظام اقتصادی کشور خواهد بود.